

Vybrané úseky národního hospodářství České republiky v prosinci 2009 a lednu 2010

PROSINEC 2009

Průmysl

Průmyslová produkce sezónně očištěná byla v prosinci 2009 meziměsíčně nižší o 0,4 %. Průmyslová produkce vzrostla meziročně o 1,8 %.

V roce 2009 průmyslová produkce klesla meziročně o 13,4 %. Tržby z průmyslové činnosti se v běžných cenách snížily o 15,1 %. Hodnota nových zakázek byla nižší o 16,4 %.

* * *

Průmysl v prosinci 2009

Průmyslová produkce v prosinci 2009 meziročně vzrostla o 1,8 %. Po očištění od vlivu počtu pracovních dnů průmyslová produkce klesla o 0,6 %. Prosinec 2009 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den více. Po očištění od sezónních vlivů (včetně vlivu počtu pracovních dnů) byla průmyslová produkce meziměsíčně nižší o 0,4 %. K meziročnímu růstu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek +3,6 procentního bodu, růst o 30,2 %), výroba chemických látek a chemických přípravků (příspěvek +1,1 p.b., růst o 48,4 %) a výroba pryžových a plastových výrobků (příspěvek +0,8 p.b., růst o 15,5 %). Průmyslová produkce klesla nejvíce v odvětvích výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,3, pokles odvětví o 21,4 %), výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (příspěvek -1,1 p.b., pokles o 24,5 %) a výroba ostatních dopravních prostředků (příspěvek -0,6 p.b., pokles o 32,0 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách se meziročně snížily o 0,8 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků se zvýšily v běžných cenách o 3,6 %. Jejich podíl na celkových tržbách průmyslových podniků činil 42,1 %.

Hodnota nových zakázek ve vybraných odvětvích meziročně vzrostla o 12,4 %, z toho zakázek ze zahraničí o 17,0 %. K meziročnímu růstu nových zakázek celkem nejvíce přispěla odvětví výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek +11,0 procentního bodu, růst o 48,2 %), výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení (příspěvek +4,9 p.b., růst o 322,4 %) a výroba chemických látek a chemických přípravků (příspěvek +3,1 p.b., růst o 57,8 %). Nové zakázky klesly v odvětvích výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárenství (příspěvek -3,2 p.b., pokles o 29,9 %), výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,6 p.b., pokles o 16,8 %) a výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (příspěvek -0,3 p.b., pokles o 1,9 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v prosinci 2009 meziročně snížil o 12,9 %. Průměrná měsíční nominální mzda těchto zaměstnanců v prosinci 2009 meziročně vzrostla o 10,7 % a činila 27 012 Kč.

* * *

Průmysl ve 4. čtvrtletí 2009

Průmyslová produkce ve 4. čtvrtletí 2009 meziročně klesla o 2,1 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla o 2,8 %. Ve 4. čtvrtletí 2009 bylo ve srovnání se stejným čtvrtletím předchozího roku o 1 pracovní den více.

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách byly ve 4. čtvrtletí 2009 meziročně nižší o 5,4 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků ve 4. čtvrtletí 2009 se meziročně snížily v běžných cenách o 2,5 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se ve 4. čtvrtletí 2009 meziročně snížil o 12,5 %. Průměrná měsíční nominální mzda těchto zaměstnanců ve 4. čtvrtletí 2009 meziročně vzrostla o 7,3 % a činila 26 163 Kč.

Nové zakázky ve vybraných odvětvích ve 4. čtvrtletí 2009 meziročně vzrostly o 1,7 %. Nové zakázky ze zahraničí ve vybraných odvětvích ve 4. čtvrtletí 2009 meziročně vzrostly o 6,4 %.

Průmysl v roce 2009

Průmyslová produkce v roce 2009 meziročně klesla o 13,4 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla o 12,7 %. V roce 2009 bylo ve srovnání s rokem 2008 o 2 pracovní dny méně. K meziročnímu poklesu průmyslové produkce nejvíce přispěla výroba strojů a zařízení (příspěvek -2,6 procentního bodu, pokles odvětví o 27,2 %), výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (příspěvek -2,0 p.b., pokles o 21,8 %) a výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (příspěvek -1,6 p.b., pokles o 10,2 %). Průmyslová produkce rostla v odvětví výroba potravinářských výrobků (příspěvek +0,2 p.b., růst o 5,3 %).

Tržby z průmyslové činnosti v běžných cenách byly v roce 2009 meziročně nižší o 15,1 %. Tržby z přímého vývozu průmyslových podniků v roce 2009 se meziročně snížily v běžných cenách o 15,1 %.

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci v průmyslu se v roce 2009 meziročně snížil o 11,3 %. Nejvíce poklesl v odvětvích výroba oděvů (o 23,9 %), výroba textilií (o 22,2 %) a výroba ostatních nekovových minerálních výrobků (o 21,3 %). **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců v roce 2009 meziročně vzrostla o 3,6 % a činila 23 931 Kč.

Nové zakázky ve vybraných odvětvích v roce 2009 meziročně klesly o 16,4 %. Nové zakázky ze zahraničí ve vybraných odvětvích v roce 2009 meziročně poklesly o 15,3 %.

Stavebnictví

Stavební produkce sezónně očištěná byla v prosinci 2009 meziměsíčně nižší o 1,4 %.
Stavební produkce vzrostla meziročně o 3,5 %.

V roce 2009 stavební produkce klesla meziročně o 1,0 %.

* * *

Stavebnictví v prosinci 2009

Stavební produkce v prosinci 2009 meziročně vzrostla ve stálých cenách o 3,5 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů vzrostla o 2,2 %. Prosinec 2009 měl ve srovnání se stejným měsícem předchozího roku o 1 pracovní den více. Stavební produkce očištěná od sezónních vlivů byla v prosinci meziměsíčně nižší o 1,4 %. K meziročnímu růstu stavební produkce nejvíce přispělo pozemní stavitelství (příspěvek +3,3 p.b., růst o 4,6 %). Také inženýrské stavitelství vzrostlo (příspěvek +0,2 p. b., růst o 0,9 %).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v prosinci 2009 meziročně snížil o 1,7 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců meziročně vzrostla o 29,0 % a činila 38 534 Kč. Výrazný nárůst průměrné mzdy v prosinci 2009 byl ovlivněn vyplacením mimořádných ročních odměn, třináctých platů a také prémie za dokončení velkých akcí a splnění hospodářského výsledku.

* * *

Stavebnictví v roce 2009

Stavební produkce v roce 2009 ve stálých cenách meziročně klesla o 1,0 %, po očištění od vlivu počtu pracovních dnů klesla o 0,6 %. V roce 2009 bylo ve srovnání s předchozím rokem o dva pracovní dny méně. Inženýrské stavitelství zaznamenalo meziroční nárůst stavební produkce o 14,3 % (příspěvek +4,0 p.b.) a produkce pozemního stavitelství klesla o 7,0 % (příspěvek -5,0 p.b.).

Průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích s 50 a více zaměstnanci ve stavebnictví se v roce 2009 meziročně snížil o 0,2 %. **Průměrná měsíční nominální mzda** těchto zaměstnanců meziročně vzrostla o 5,5 % a činila 28 091 Kč.

* * *

Počínaje lednem 2009 jsou výsledky za průmysl a stavebnictví zpracovávány a publikovány podle nové klasifikace CZ-NACE. Vyčerpávající informace o zavedení této klasifikace včetně převodníků jsou k dispozici na [http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace)).

V této souvislosti došlo k přepočtu časových řad základních ukazatelů. Podrobnější informace a přepočtené časové řady za období 2000–2008 jsou k dispozici v části metodika, resp. časové řady pod následujícími odkazy:

Průmysl: http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/prumysl_metodika

http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pru_cr

Maloobchod

Sezónně očištěné tržby vzrostly v prosinci v maloobchodě včetně motoristického segmentu meziměsíčně reálně o 0,9 % a meziročně klesly o 3,9 %. Meziroční pokles tržeb bez očištění o 1,9 % byl ovlivněn zejména poklesem prodeje motorových vozidel. Za celý rok se tržby snížily o 4,3 %.

Po očištění o sezónní vlivy, kalendářní a pracovní dny se tržby v maloobchodě včetně motoristického segmentu v prosinci zvýšily meziměsíčně reálně o 0,9 % a meziročně klesly o 3,9 % (po očištění pouze o pracovní dny o 3,7 %). Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 1,9 % (bylo o jeden pracovní den více než ve stejném měsíci 2008).

Sezónně očištěné tržby za prodej a opravy motorových vozidel (CZ-NACE 45) se snížily meziměsíčně reálně o 1,3 % a meziročně o 13,2 %. Sezónně neočištěné tržby klesly meziročně o 11,0 %, v tom za prodej motorových vozidel o 12,1 % a za opravy o 5,4 %.

V maloobchodě včetně prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 47) se sezónně očištěné tržby zvýšily meziměsíčně reálně o 1,8 % a meziročně stagnovaly. Sezónně neočištěné tržby vzrostly meziročně o 1,3 %, v tom za potraviny se zvýšily o 3,0 % a pohonné hmoty o 2,3 %, za nepotravinářské zboží stagnovaly po 8 měsících meziročního poklesu.

K meziročnímu růstu tržeb výrazně přispěly prodejny smíšeného zboží s převahou potravin a prodej přes internet či prostřednictvím zásilkové služby. První díky svému významnému podílu na celkových tržbách, přičemž růst jejich tržeb dosáhl jen 3,7 %, druhý typ prodejen bodoval jen vlivem nejrychlejšího růstu (o 20,8 %), neboť podíl na maloobchodě celkem je zatím nevýrazný. Lépe než v prosinci 2008 si vedli také prodejci textilu a obuvi (růst o 7,3 %), počítačových a komunikačních zařízení (růst o 3,8 %) a výrobků pro kulturu a rekreaci (růst o 0,6 %). Naopak pokles zaznamenal specializovaný maloobchod s výrobky pro domácnost (např. elektrospotřebiči, nábytkem a souvisejícími výrobky, sklem a potřebami pro kutily), s potravinami a farmaceutickým a zdravotnickým zbožím.

cenový deflátor ke stejnému období předcházejícího roku byl 98,8 %. Nejvíce klesly ceny počítačových a komunikačních zařízení (o 8,5 %), dále také použitého zboží (o 5,8 %) a zboží prodávaného přes internet či prostřednictvím zásilkové služby (o 2,7 %). Naopak nejvyššího růstu dosáhly ceny pohonných hmot (o 9,0 %) a léků a zdravotnických potřeb (o 2,8 %).

Za celý rok 2009 se tržby v maloobchodě včetně motoristického segmentu snížily meziročně reálně o 4,3 %, přičemž ani v jednom měsíci nedosáhly úrovně předchozího roku. Na celkový vývoj měl největší vliv trvalý pokles prodeje a oprav motorových vozidel.

V motoristickém segmentu (CZ-NACE 45) se tržby meziročně snížily o 11,1 %, v tom za prodej motorových vozidel klesly o 11,3 % a za opravy o 10,2 %. Ve všech měsících roku 2009 zůstaly tržby pod úrovní srovnatelného období 2008.

V maloobchodě včetně prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 47) zaznamenaly tržby meziroční pokles o 1,4 %, přičemž vyšší úrovně ve srovnání s předchozím rokem dosáhly pouze v měsících lednu, březnu, dubnu a prosinci. Tržby za nepotravinářské zboží klesly o 2,9 %, za pohonné hmoty o 1,7 %, naopak za potraviny vzrostly o 0,9 %. Průměrný cenový deflátor za rok 2009 činil 95,9 %. Ceny v maloobchodě s potravinami klesly o 2,6 %, s nepotravinářským zbožím o 1,6 % a pohonnými hmotami, i přes vysoký prosincový růst, o 15,1 %.

Zahraniční obchod

Podle předběžných údajů se v prosinci meziročně v běžných cenách vývoz zvýšil o 4,8 %, dovoz klesl o 2,6 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 2,8 mld. Kč, což představuje meziroční zlepšení o 11,9 mld. Kč. V roce 2009 se ve srovnání s předchozím rokem snížil vývoz o 14,1 % a dovoz o 18,1 %. Roční bilance dosáhla aktiva 153,2 mld. Kč, které bylo o 85,9 mld. Kč vyšší než v roce 2008.

Podle předběžných údajů se meziměsíčně po sezónním očištění vývoz snížil o 0,9 % a dovoz o 0,2 %. Trend vývoje ukazuje na růst vývozu o 0,3 % a dovozu o 0,4 %.

Meziročně v běžných cenách vývoz vzrostl o 4,8 %, dovoz klesl o 2,6 %, což jsou nejpříznivější výsledky od září 2008. Posílení CZK ve vztahu k USD vedlo k růstu vývozu a dovozu v dolarovém vyjádření o 14,4 % a o 6,3 %. Nevýznamné posílení CZK vůči EUR znamenalo

v eurovém vyjádření vzestup vývozu o 4,9 % a pokles dovozu o 2,5 %. Prosinec 2009 měl o jeden pracovní den více než stejný měsíc roku 2008.

Bilance zahraničního obchodu skončila aktivem 2,8 mld. Kč, což byl meziročně o 11,9 mld. Kč lepší výsledek. Prosinčová salda byla od vzniku samostatné České republiky vždy záporná, nejhlubší pasivum bylo zaznamenáno v roce 2001 (21,2 mld. Kč). Pozitivní vliv na celkovou bilanci mělo především zmenšení schodku obchodu s minerálními palivy o 4,0 mld. Kč. Stroje a dopravní prostředky zaznamenaly růst přebytku o 2,6 mld. Kč a přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s polotovary a materiály o 2,8 mld. Kč, surovinami o 1,6 mld. Kč a průmyslovým spotřebním zbožím o 1,4 mld. Kč. Mírné zhoršení výsledků bylo patrné u nápojů a tabáku (o 0,4 mld. Kč přechodem z aktiva do pasiva), chemických výrobků a potravin a živých zvířat (shodně prohloubení schodku o 0,1 mld. Kč).

Celkový vývoz strojů a dopravních prostředků vzrostl o 5,6 % (4,8 mld. Kč). Vyšší byl hlavně vývoz silničních vozidel (7,7 mld. Kč), elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (1,9 mld. Kč) a výpočetní techniky (1,2 mld. Kč). Klesl zejména vývoz telekomunikačních zařízení (2,8 mld. Kč). Dovoz strojů a dopravních prostředků se zvýšil o 3,1 % (2,2 mld. Kč), z čehož největší přírůstky byly zaznamenány u elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (3,7 mld. Kč), výpočetní techniky (2,8 mld. Kč) a silničních vozidel (1,0 mld. Kč). Snížil se hlavně dovoz strojů pro určitá odvětví průmyslu (1,7 mld. Kč). Pokles dovozu minerálních paliv o 19,8 % (4,2 mld. Kč) byl důsledkem zejména nižšího dovozu ropy (hodnotově o 18,1 %, naturálně o 16,2 %). Dovoz zemního plynu hodnotově klesl o 39,9 %, naturálně se zvýšil o 20,7 %.

Obchodní bilance se státy EU vykázala přebytek 33,0 mld. Kč (meziročně o 6,8 mld. Kč vyšší), se státy mimo EU bylo saldo pasivní 30,2 mld. Kč (deficit se meziročně zmenšil o 5,1 mld. Kč). Aktivum vzrostlo v obchodě s Francií o 2,8 mld. Kč, Spojeným královstvím o 1,0 mld. Kč a Německem o 0,5 mld. Kč. Přechodem z pasiva do aktiva se zlepšila bilance obchodu s Itálií o 1,4 mld. Kč a Španělskem o 1,3 mld. Kč. Deficit v obchodě s Ruskem klesl o 2,6 mld. Kč a v obchodě s Čínou zůstal na úrovni prosince 2008 (16,6 mld. Kč). Naopak přechodem z aktiva do pasiva se zhoršila bilance obchodu s Polskem o 1,5 mld. Kč a kladné saldo se snížilo o 0,8 mld. Kč v obchodě s Nizozemskem.

V **roce 2009** v porovnání s předchozími dvanácti měsíci klesl vývoz o 14,1 % a dovoz o 18,1 %. Obchodní bilance skončila přebytkem 153,2 mld. Kč, který byl meziročně o 85,9 mld. Kč vyšší. Příznivý vliv na vývoj bilance měl obchod s minerálními palivy (zmenšení deficitu o 58,9 mld. Kč), polotovary a materiály (vzestup přebytku o 22,6 mld. Kč), surovinami (růst kladného salda o 12,1 mld. Kč), chemickými výrobky (pokles schodku o 10,8 mld. Kč) a průmyslovým spotřebním zbožím (zvýšení aktiva o 1,9 mld. Kč). Negativně působilo snížení přebytku v obchodě se stroji a dopravními prostředky o 16,8 mld. Kč a nápoji a tabákem o 1,2 mld. Kč a zvětšení záporného salda v obchodě s potravinami a živými zvířaty o 1,8 mld. Kč a živočišnými a rostlinnými oleji a tuky o 1,0 mld. Kč.

Kladné saldo se státy EU se zvýšilo o 1,9 mld. Kč, se státy mimo EU byl schodek menší o 84,0 mld. Kč. Přebytek vzrostl v obchodě s Německem o 48,5 mld. Kč, Francií a Maďarskem (shodně o 6,3 mld. Kč), deficit se zmenšil v obchodě s Ruskem o 31,0 mld. Kč, Čínou o 25,4 mld. Kč, Japonskem o 15,5 mld. Kč a Ázerbájdžánem o 13,4 mld. Kč. Přechodem z aktiva do pasiva se naopak zhoršila bilance obchodu s Polskem o 20,8 mld. Kč, přebytek se snížil v obchodě s Rumunskem o 10,5 mld. Kč, Nizozemskem o 6,0 mld. Kč, Švédskem o 5,9 mld. Kč a Slovenskem o 4,1 mld. Kč.

Podle odhadu činila bilance zahraničního obchodu za rok 2009 v **cenách roku 2008** přibližně 96 mld. Kč.

* * *

Podle zdrojů ČSÚ byly získány údaje u odeslání od 98,2 % a přijetí od 98,1 % firem, které měly zpravodajskou povinnost v rámci systému Intrastat. Údaje za firmy, osvobozené od zpravodajské povinnosti v souladu s novelizací vyhlášky č. 201/2005 Sb., a za firmy, které nesplnily zpravodajskou povinnost, byly dopočteny. Dopočtové metody vycházejí z údajů o realizaci obchodu firem v minulém období a údajů vykázaných v příznácních k dani z přidané hodnoty.

Údaje za jednotlivé měsíce roku 2008 jsou definitivní podle uzávěrky 28. 8. 2009 a údaje za leden až září 2009 jsou přesněné podle uzávěrky k 30. 11. 2009.

Údaje za říjen 2009 jsou předběžné podle uzávěrky k 30. 11. 2009 a údaje za listopad 2009 jsou předběžné podle uzávěrky k 30. 12. 2009 a údaje za prosinec 2009 jsou předběžné podle uzávěrky k 29. 1. 2010. Tyto údaje budou aktualizovány v březnu 2010 spolu s daty za jednotlivé měsíce roku 2009.

LEDEN 2010

Spotřebitelské ceny

Celková hladina spotřebitelských cen vzrostla v lednu 2010 proti prosinci 2009 o 1,2 %. Tento růst způsobilo zvýšení nepřímých daní a zvýšení cen zejména v oddílech bydlení, potravin a nealkoholické nápoje. Meziroční růst spotřebitelských cen v lednu zpomalil na 0,7 % (z 1,0 % v prosinci).

Meziměsíční růst spotřebitelských cen o 1,2 % byl ovlivněn zvýšením základní i snížené sazby DPH z 19 % na 20 %, resp. z 9 % na 10 % a zvýšením spotřebních daní pohonných hmot a alkoholických nápojů. Dopad této změny na meziměsíční úhrnný přírůstek indexu spotřebitelských cen v lednu představoval podle orientačního propočtu ČSÚ zvýšení o 1 procentní bod.

V bydlení vzrostlo čisté nájemné o 7,8 %, v tom v bytech s regulovaným nájemným o 14,1 % a v bytech s tržním nájemným o 0,2 %. Ceny tepla a teplé vody byly vyšší o 2,3 %, vodného o 3,8 % a stočného o 4,4 %. Zvýšení cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje způsobilo hlavně sezónní zvýšení cen zeleniny vč. brambor o 17,0 % a mírný růst cen většiny druhů potravin. V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly vlivem vyšší spotřební daně a DPH zejména ceny lihovin o 4,2 %, vína o 1,6 % a piva o 7,0 %. Podobně ovlivnilo růst cen v dopravě zvýšení cen pohonných hmot o 7,0 %. Ceny dopravních služeb byly vyšší o 1,1 %. Ve stravování a ubytování vzrostly ceny jídel o 0,9 %, piva o 3,0 % a ceny v závodních jídelnách o 3,1 %. V oddíle zdraví byly vyšší ceny a doplatky léčiv o 4,5 %.

Na snižování cenové hladiny působily slevy oděvů o 3,6 % a obuvi o 3,4 % v důsledku výprodejů zejména zimního zboží. V bydlení klesly ceny elektřiny o 2,5 % a zemního plynu o 0,6 %. V dopravě byly nižší ceny automobilů o 4,7 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,8 % a ceny služeb o 1,8 %.

Vývoj spotřebitelských cen v lednu (domácnosti celkem)

	Stálé váhy roku 2008 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %		Stálé váhy roku 2008 v %	Cenový růst (pokles) proti předch. měsíci v %
Potraviny a nealkoholické nápoje	17,0	1,9	Zdraví	2,5	2,5
Alkoholické nápoje, tabák	8,6	2,6	Doprava	11,5	1,4
Odívání a obuv	4,7	-3,4	Pošty a telekomunikace	4,0	0,7
Bydlení, voda, energie, paliva	25,3	1,3	Rekreace a kultura	9,4	0,7
Bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	55,2	0,3	Vzdělávání	0,8	0,0
			Stravování a ubytování	4,4	1,3
			Ostatní zboží a služby	6,2	0,7

V meziročním srovnání zpomalil růst spotřebitelských cen v lednu 2010 na 0,7 % (z 1,0 % v prosinci 2009). Zmírnění cenového růstu ovlivnily zejména ceny v oddíle bydlení, kde růst cen čistého nájemného zpomalil na 11,7 % (z 19,4 % v prosinci) v důsledku jejich výrazného zvýšení v lednu 2009. Regulované nájemné se zvýšilo o 18,5 % (z 27,6 % v prosinci) a tržní o 3,2 % (ze 4,6 % v prosinci). Z téhož důvodu zpomalil i růst cen vodného a stočného na 4,2 % a 4,7 % (z 9,2 % resp. 9,0 %).

Na růst cenové hladiny působily v lednu nejvíce ceny v oddíle doprava zejména vlivem zvýšení cen pohonných hmot o 28,1 %. V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly ceny alkoholických nápojů o 4,4 %. Ceny stravovacích a ubytovacích služeb vzrostly shodně o 2,4 %. V oddíle ostatní zboží a služby se zvýšily ceny sociální péče o 6,0 % a pojištění o 1,1 %.

Na snižování cenové hladiny působily i nadále ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, kde ceny u řady potravin zůstaly meziročně nižší. Ceny chleba byly nižší o 15,5 %, běžného pečiva o 30,0 %, mouky o 27,0 %, mléka o 8,9 %, jedlých olejů o 11,7 %. V odívání se snížily ceny oděvů o 4,2 %. V bydlení se snížily ceny zemního plynu o 12,3 % a ceny elektřiny o 2,7 %. V oddíle rekreace a kultura pokračoval pokles cen audiovizuálních a fotografických zařízení a zařízení pro zpracování dat (o 7,3 %). Ceny mobilních telefonů klesly o 11,3 % a ceny telefonických a telefaxových služeb

o 2,3 % vlivem slev mobilních operátorů.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,5 %, ceny služeb byly vyšší o 2,3 %. Úhrmný index spotřebitelských cen bez započtení hypotetického nájemného byl meziročně 100,4 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v lednu 0,9 %, což je o 0,1 procentního bodu méně než v prosinci 2009.

* * *

Od ledna 2010 jsou indexy spotřebitelských cen počítány na aktualizovaných vahách. Váhy vycházejí z výdajů domácností roku 2008. Vypočtené indexy budou na všech úrovních spotřebního koše řetězeny k základu rok 2005 = 100. Tím bude zajištěno pokračování dosavadní časové řady indexů rok 2005 = 100, ze které budou počítány indexy k dalším základům (předchozí měsíc = 100, stejné období minulého roku = 100 a index klouzavých průměrů za posledních 12 měsíců k průměru 12-ti předcházejících měsíců).

Výrobní ceny

Meziměsíčně vzrostly ceny zemědělských výrobců o 4,2 %, průmyslových výrobců o 0,5 % a stavebních prací o 0,2 %. Ceny tržních služeb klesly o 2,1 %.

Meziročně byly nižší ceny zemědělských výrobců o 6,3 % a průmyslových výrobců o 1,5 % a tržních služeb o 0,7 %. Ceny stavebních prací byly vyšší o 0,3 %

Meziměsíční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** vzrostly v úhrnu o 1,2 %. Ceny v rostlinné výrobě se zvýšily o 1,8 %, v důsledku výrazně vyšších cen ovoce o 44,8 % a olejnin o 3,1 %. Ceny zeleniny se snížily o 2,2 % a brambor o 6,2 %. Ceny v živočišné výrobě vzrostly o 0,8 %. Zvýšily se ceny mléka o 4,1 % a vajec o 1,8 %. Naopak klesly ceny prasat o 3,0 %.

Ceny **zemědělských výrobců** vzrostly v úhrnu o 4,2 %. Ceny v rostlinné výrobě se zvýšily o 6,9 %, především v důsledku vyšších cen zeleniny o 13,6 %, brambor o 16,9 % a chmelu o 73,0 %. Ceny v živočišné výrobě vzrostly o 1,5 %. Zvýšily se ceny mléka o 4,3 %, nižší byly ceny vajec o 4,4 % a drůbeže o 1,0 %.

Ceny **průmyslových výrobců** se zvýšily o 0,5 % (v prosinci o 0,1 %). Stouply zejména ceny chemických látek a výrobků o 6,9 %, koksárenských a rafinovaných ropných produktů o 6,2 % a vody, její úpravy a rozvodu o 3,7 %. Klesly především ceny v odvětví elektřiny, plynu a páry o 1,2 % (z toho elektřiny o 3,6 %) a dopravních prostředků o 1,0 %.

Ceny **stavebních prací** vzrostly o 0,2 %, ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví o 0,4 %.

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** se snížily o 2,1 %. Výrazně klesly ceny za reklamní služby a průzkum trhu, a to o 17,8 % (ceny za reklamy v Tv a rozhlase nižší o 29,3 %). Ceny za služby v oblasti zaměstnání byly vyšší o 2,3 %. Ceny tržních služeb nezahrnující reklamní služby se v úhrnu nezměnily.

Meziroční srovnání:

Ceny **zemědělských výrobců** byly nižší o 6,3 % (v prosinci o 12,7 %). Ceny v rostlinné výrobě klesly o 9,2 % zejména v důsledku nižších cen olejnin o 19,7 %, brambor o 16,3 % a obilovin o 13,3 %. Vyšší byly ceny ovoce o 2,9 %, zeleniny o 18,8 % a chmelu o 38,7 %. V živočišné výrobě byly ceny nižší o 3,1 %. Klesly ceny skotu o 1,3 %, mléka o 1,8 %, drůbeže o 2,7 % a prasat o 8,6 %. Ceny vajec byly vyšší o 3,9 %.

Ceny **průmyslových výrobců** klesly o 1,5 % (v prosinci o 0,8 %). Největší vliv na pokles celkového indexu mělo snížení cen obecných kovů a kovodělných výrobků o 13,1 %, potravinářských výrobků o 3,4 %, dopravních prostředků o 5,1 % a elektřiny, plynu a páry o 1,9 % (z toho elektřiny o 3,7 %). Vzrostly především ceny koksárenských a rafinovaných ropných produktů o 37,9 % a chemických látek a výrobků o 17,1 %. Ceny vody, její úpravy a rozvodu stouply o 4,3 %.

Při hodnocení podle hlavních průmyslových skupin meziročně nejvíce klesly ceny meziproduktů o 4,4 %, nejvíce stouply ceny energie o 4,5 %.

Ceny **stavebních prací** byly vyšší o 0,3 % (stejně jako v prosinci). Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví byly nižší o 2,9 % (v prosinci o 3,6 %).

Ceny **tržních služeb v podnikatelské sféře** byly v úhrnu nižší o 0,7 % (první pokles od roku 1999, v prosinci ještě vyšší o 0,8 %). Klesly ceny za reklamní služby a průzkum trhu o 8,9 %, za

služby nákladní dopravy o 4,8 % a za architektonické a inženýrské služby o 1,2 %. Vyšší byly ceny za služby v oblasti zaměstnání o 8,4 % a za programování a poradenství o 5,6 %. Ceny tržních služeb nezahrnující reklamní služby vzrostly o 0,2 %.

Nezaměstnanost

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v lednu 2010 9,8 %.

K 31. lednu 2010 bylo **bez práce 574 226 lidí**. To je o 35 090 osob více než ke konci prosince 2009, meziročně nezaměstnaných přibýlo 176 165. Vyplyvá to z údajů **úřadů práce**. **Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla 9,8 %**. Byla tak o 0,6 p.b. vyšší než v prosinci 2009, meziročně vzrostla o 3 p.b.

U mužů míra nezaměstnanosti ke konci ledna vzrostla o 0,9 p.b. na 9,3 %, u žen pak o 0,3 p.b. na 10,6 %. V absolutních číslech **bez práce bylo 264 867 žen** (46,1 % z celkového počtu nezaměstnaných) a **69 096 osob se zdravotním postižením** (12,0 %).

Nejvyšší míra nezaměstnanosti byla k 31. lednu 2010 v okresech **Jeseník** (19,2 %), Znojmo (17,2 %), Hodonín (17,1 %), Most (17,0 %), Bruntál (16,8 %) a Děčín (16,0 %).

Nejnižší míra nezaměstnanosti byla k 31. lednu 2010 v okresech **Praha-východ a Praha** (shodně 3,8 %), Praha-západ (4,3 %) a Mladá Boleslav (5,0 %).

Podporu v nezaměstnanosti poskytovaly v lednu 2010 úřady práce **214 161 uchazečům o zaměstnání**, tedy **37,3 % osob** vedených v evidenci. O měsíc dříve podporu v nezaměstnanosti dostávalo 35,1 % uchazečů o zaměstnání, v lednu 2009 to bylo 41,4 %.

K 31. lednu 2010 **úřady práce evidovaly celkem 31 557 volných pracovních míst**. **Na jedno volné pracovní místo nyní připadá v průměru 18,2 uchazeče**, z toho nejvíce v okresech Děčín (77,3), Znojmo (74,5), Teplice (71), Karviná (66,8), Třebíč (66,4) a Prostějov (65,0).

K 31. prosinci 2009 **úřady práce evidovaly celkem 1 850 volných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením**.

* * *

*Na pomoc lidem bez práce vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR v prosinci historicky první **Příručku nezaměstnaného v roce 2010**. Dostupná je zdarma v celé České republice. Více informací na:*

http://www.mpsv.cz/files/clanky/8033/tz_311209a.pdf

*A **zaměstnavatelům**, kteří nemají pro zaměstnance práci na celý pracovní týden, efektivně **pomáhá** projekt financovaný z prostředků Evropského sociálního fondu (ESF) s názvem **Vzdělávejte se!** Více informací na:*

<http://www.mpsv.cz/files/clanky/7899/231109a.pdf>

Státní rozpočet

Státní rozpočet na rok 2010 byl schválen Poslaneckou sněmovnou Parlamentu ČR zákonem č. 487/2009 Sb., ze dne 9. prosince 2009, který stanovil příjmy ve výši 1 022,2 mld. Kč, výdaje ve výši 1 184,9 mld. Kč a schodek ve výši 162,7 mld. Kč.

Podle údajů na účtech Ministerstva financí ČR vedených v ČNB dosáhly **k 31. lednu 2010 celkové příjmy státního rozpočtu výše 97,6 mld. Kč, celkové výdaje 84,5 mld. Kč a přebytek hospodaření 13,1 mld. Kč (v lednu 2009 vykázán přebytek 0,5 mld. Kč)**.

Příjmy státního rozpočtu

Dosažené **celkové příjmy** ve výši 97,6 mld. Kč představovaly 9,5 % schváleného rozpočtu (v lednu 2009 plněny na 7,6 %) a byly tak proti lednu 2009 vyšší o 12,6 mld. Kč, tj. o 14,8 %. Na meziročním růstu se podílely především transfery přijaté od EU a Národního fondu (o 12,7 mld. Kč).

Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje v objemu 84,5 mld. Kč čerpané ke konci ledna 2010 představují 7,1 % rozpočtu (v lednu 2009 to bylo 7,2 %), což znamená stejnou výši jako v lednu 2009. Proti skutečnosti, resp. rozpočtu 2009, předpokládá letošní rozpočet nárůst o 1,5 %, resp. o 1,6 %.

Saldo státního rozpočtu

Hospodaření státního rozpočtu skončilo na konci ledna 2010 **přebytkem ve výši 13,1 mld. Kč**, což je proti stejnému období roku 2009 výsledek lepší o 12,6 mld. Kč. Na relativně pozitivním

výsledku měly podíl především meziročně vyšší transfery přijaté od EU a Národního fondu (o 12,7 mld. Kč).

Konjunkturální průzkum

Důvěra v domácí ekonomiku se v lednu opět zvýšila, avšak pouze díky zvýšení důvěry podnikatelů. Souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu) se meziměsíčně zlepšil o 2,2 bodu. Mezi podnikateli důvěra meziměsíčně vzrostla v průmyslu, stavebnictví, v obchodě i ve vybraných službách; důvěra spotřebitelů se snížila. Ve srovnání s nízkou hodnotou v lednu 2009 je souhrnný indikátor důvěry o 11,4 bodu vyšší.

Indikátor důvěry podnikatelů se v lednu oproti prosinci zvýšil o 4,1 bodu. Mezi podnikateli se důvěra zvýšila v průmyslu, ve stavebnictví, v obchodě i ve službách. Ve srovnání s nízkými hodnotami v minulém roce je důvěra podnikatelů o 10,8 bodu vyšší.

V průmyslu se v lednu hodnocení současné celkové ekonomické situace oproti prosinci zvýšilo. Hodnocení celkové i zahraniční poptávky se také zlepšilo. Zásoby se podle mínění respondentů zvýšily. Využití výrobních kapacit ve zpracovatelském průmyslu v lednu dosáhlo 78,4 %. Zajištění práce zakázkami odhadují respondenti na 6,4 měsíce dopředu. Pro příští tři měsíce se oproti prosinci zlepšila očekávání respondentů ohledně vývoje výrobní činnosti i zaměstnanosti. Očekávání vývoje celkové ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou mírně nižší než v prosinci. Celkově se důvěra v průmyslu v lednu meziměsíčně zvýšila o 3 body a oproti velmi nízkým hodnotám v minulém roce je o 21,6 bodu vyšší.

Ve stavebních podnicích se hodnocení současné ekonomické situace v lednu oproti minulému měsíci mírně snížilo. Hodnocení celkové poptávky se také snížilo. Pro příští tři měsíce respondenti předpokládají ve srovnání s prosincem zlepšení vývoje stavební činnosti i zaměstnanosti. Respondenti odhadují zajištění práce zakázkami na 8,7 měsíce. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v prosinci. Celkově se důvěra ve stavebnictví meziměsíčně zvýšila o 4 body a je o 19,5 bodu nižší než před rokem.

V odvětví obchodu se v lednu ve srovnání s prosincem zlepšilo hodnocení současné ekonomické situace. Zásoby se podle mínění respondentů v lednu nezměnily. Očekávání vývoje ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v prosinci. Celkově se důvěra v obchodě zvýšila o 4,7 bodu a v meziročním srovnání je o 3,6 bodu nižší než v lednu 2009.

Ve vybraných odvětvích služeb se podle respondentů v lednu ve srovnání s prosincem téměř nezměnilo hodnocení současné ekonomické situace. Hodnocení poptávky se zvýšilo stejně jako její očekávání pro příští tři měsíce. Očekávání celkové ekonomické situace pro období příštích tří i šesti měsíců jsou vyšší než v prosinci. Celkově se důvěra ve vybraných odvětvích služeb oproti minulému měsíci zvýšila o 5,3 bodu a v meziročním srovnání je o 3,6 bodu vyšší.

Indikátor spotřebitelské důvěry se oproti prosinci snížil o 4,7 bodu, ve srovnání s nízkou hodnotou v lednu 2009 je o 14,3 bodu vyšší. Ze šetření mezi spotřebiteli v lednu vyplynulo, že pro příštích dvanáct měsíců očekávají zhoršení celkové ekonomické situace i své finanční situace. Podíl respondentů, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti, se v lednu oproti minulému měsíci zvýšil. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, klesl.

* * *

Od ledna 2009 je saldo indikátoru spotřebitelské důvěry sezónně očišťováno. Časové řady spotřebitelského a souhrnného indikátoru důvěry jsou zpětně přepočítány a údaje jsou srovnatelné.

Od ledna 2006 je souhrnný indikátor důvěry (indikátor ekonomického sentimentu) prezentován v souladu s metodikou EU jako vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě, ve vybraných odvětvích služeb a indikátoru spotřebitelské důvěry. Souhrnný podnikatelský indikátor důvěry je vážený průměr sezónně očištěných indikátorů důvěry v průmyslu, stavebnictví, obchodě a ve vybraných službách.

Od ledna 2006 je vzhledem k zahrnutí indikátoru důvěry ve vybraných odvětvích služeb používán nový váhový systém: indikátoru důvěry v průmyslu je přiřazena váha 40 %, ve stavebnictví a obchodě po 5 %, ve službách 30 % a spotřebitelskému indikátoru důvěry je přiřazena 20% váha. Indikátory jsou zobrazovány jako bazické indexy, bázi tvoří průměr roku 2005.

Časové řady souhrnného a podnikatelského indikátoru jsou přepočítány novým váhovým systémem, a to zpětně až do května 2002 (počátek konjunkturálního šetření ve vybraných odvětvích služeb). Celé časové řady bazických indexů jsou pak přepočteny na průměr roku 2005; údaje jsou srovnatelné.